

غنی سازی
و تحلیل هزینه-فایده

کوروش احمدی

دیپلمات پیشین

اظهارات مقامات دو کشور طی سه هفته گذشته و نیز مهم‌ترین خروجی پنج دور مذاکرات اخیر بین ایران و آمریکا تاکنون تردیدی باقی نگذاشته که این بار نیز مانند بیست‌وچند سال گذشته غنی‌سازی در ایران مشکل اصلی در رابطه بین ایران و غرب است. انتشار خبر غنی‌سازی در تأسیسات نظنر در مرداد ۸۱ سلسله مذاکراتی را بین ایران و سه کشور اروپایی در پی داشت. در بیانیه سعدآباد در آبان ۱۳۸۲ و بیانیه پاریس در آبان ۸۳ تصریح شد که ایران به‌طور داوطلبانه و با هدف اعتمادسازی با تعلیق غنی‌سازی و فعالیت‌های مربوطه موافقت می‌کند و اضافه شد که غنی‌سازی به عنوان بخشی از صنعت صلح‌آمیز هسته‌ای حق همه کشورهاست. بعد از اینکه غرب به تعهدات خود در حوزه همکاری‌های هسته‌ای، اقتصادی و سیاسی-امنیتی عمل نکرد، ایران در مرداد ۸۴ غنی‌سازی را از سر گرفت. در بهمن ۸۴ شورای حکام آژانس پرونده ایران را به شورای امنیت ارجاع داد و شورا در مرداد ۸۵ طی قطع‌نامه ۱۶۹۶ با رأی مثبت چین و روسیه خواستار تعلیق غنی‌سازی در ایران شد. در همین دوره دولت بوش تعلیق غنی‌سازی در ایران را به پیش‌شرط مذاکره با تهران تبدیل کرده بود و این پیش‌شرط تا زمان اوباما ادامه داشت. برجام و تأیید آن توسط شورای امنیت مشکل پذیرش رسمی غنی‌سازی در ایران را حل کرد اما آن را به شدت و در حد ۳،۶۷ درصد و با سقف موجودی اورانیوم غنی‌شده در حد ۳۰۰ کیلو محدود کرد. سیر ۲۲ساله داستان غنی‌سازی در شرایط کنونی به حساس‌ترین مقطع تاریخی خود رسیده و این حساسیت به واسطه بسیاری تحولات دیگر تشدید شده است. در این دوره اگرچه ایران در حوزه غنی‌سازی پیشرفت تحسین‌برانگیزی داشت، اما پیشرفت در سایر فناوری‌ها در اثر تحریم‌ها با مشکل مواجه شد.

۳۳
ادامه در
صفحه
۵

مبهوت در گل‌های قالی

صادق زنگنه

زندگی خطری جدی درباره وضعیت معیشت مردم و به‌طور خاص کارمندان دولت که بازوان اجرایی کشور هستند، به صدا درآمده است. در این ستون که «مسعودنامه» نام دارد، تلاش می‌شود با ارجاع به حکمت و کلام پیشینیان خردمند پارسی‌زبان، تصویری از اوضاع زمانه را در مقابل رئیس‌جمهور، مسعود پزشکیان، قرار دهیم. در دو نگارش قبل، نخست از حکمت قابوس‌نامه سخن رفت و سپس، به بصیرت خواجه نظام‌الملک در سیاست‌نامه اشاره شد. اما این‌بار، نه از متون کهن پارسی که برگی از تاریخ معاصر و خاطرات یکی از روشنفکران ایران، مرحوم احسان نراقی در کتاب «از کاخ شاه تا زندان اوین»، شاهدی می‌آورم که گویی برای امروز، روایت شده است. نراقی در دیداری با محمد رضا پهلوی، در تلاش برای ترسیم سیمای حقیقی اوضاع نابسامان اقتصادی مردم، به وضع راننده خود اشاره می‌کند: «راننده من که یکی از کارکنان وزارت آموزش عالی است، به هنگامی که مرا به کاخ می‌آورد گفت: آیا فکر می‌کنید اعلیحضرت می‌داند که من پس از ۲۰ سال خدمت هزار و ۵۰۰ تومان حقوق می‌گیرم؟ او از من خواست تا فیش حقوقش را به شما نشان دهم. از جابم برخاستم و فیش مربوطه را به سمت شاه دراز کردم. کاملاً معلوم بود که تمایل چندانی ندارد که آن را بگیرد. عملاً او را وادار به گرفتن آن کردم و سپس به جای خود برگشتم و با دقت نحوه رفتار او را نگرینستم. در این لحظه به نظم رسیدم که کاملاً در وضع ناراحتی قرار گرفته است. واضح بود که او تا به حال هیچ‌وقت یک فیش حقوقی ندیده بود. علاوه بر آن، تصور مبلغی معادل هزار و ۵۰۰ تومان برایش غیرممکن بود. به‌منظور اینکه او را از این محذور خارج سازم گفتم: با این مبلغ حتی نمی‌توان دو تا اتاق در محلات جنوب شهر اجاره کرد... صدها هزار کارمند زندگی بسیار سختی دارند. شاه ناگهان ساکت شد. با حالتی دگرگون‌شده چشم‌ها را به گل‌های قالی بزرگ ایرانی که زمین را پوشانده بود دوخت. سعی کردم تا برای او توضیح دهم که این سروصداهایی که مدام بلندتر می‌شود از کجا ناشی می‌گردد. (به او گفتم: بنا بر ضرب‌المثلی معروف، اگر بی‌عدالتی هم منصفانه تقسیم گردد، خودش نوعی عدالت است).

۳۳
ادامه در
صفحه
۵

سه‌شنبه ۶ خرداد ۱۴۰۴
۲۹ ذی‌القعدة ۱۴۴۶
۲۷ می ۲۰۲۵
سال بیست‌ویکم
شماره ۵۱۲۰
۳۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

در گفتگو: احمد غلامی وزانبار ابراهیمی
علاج بیماری نیهیلیسم

۶

برگزیده‌ها

«شرق» معادلات جدید مذاکرات هسته‌ای پس از دور پنجم را در گفت‌وگو با رحمن قهرمانپور واکاوی می‌کند

غنی‌سازی در تنگنا؛ اصرار ترامپ و حقوق تهران

۳

گفت‌وگوی «شرق» با آرش نصرافهانی درباره وضعیت مهاجران نظامی افغانستانی در ایران

سربازان بی‌سرزمین

۱۰

انتظار برای مشخص شدن سکان‌دار جدید آبی‌ها ادامه دارد

استقلال در پیچ آخر

انتخاب سرمربی

۹

«شرق» از ناگفته‌های صنعت پلاستیم گزارش می‌دهد

اهدا یا فروش پلاستیم؟

۸

در آیین انعقاد تفاهم‌نامه فولاد مبارکه با وزارت علوم و معاونت رئیس‌جمهوری مطرح شد

تبدیل گروه فولاد مبارکه از
بنگاه تولیدمحور به رهبری
صنعتی‌هوشمند و پایدار

۴

واسازی تصویر، بازسازی معنا

خوانشی چندبعدی از آثار حمیدرضا آزاد

۱۱

گزارش تیتربریک را
در صفحه ۴ بخوانید

«شرق» از سفر نخست‌وزیر پاکستان به تهران گزارش می‌دهد

دیپلماسی قدردانی

رهبر انقلاب در دیدار نخست‌وزیر پاکستان تأکید کردند:
لزوم اقدامات تاثیرگذار برای متوقف کردن جنایات در غزه

این گزارش را در صفحه ۲ بخوانید. عکس: پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری

انحرافی تاریخی و تاریخ منحرف!

حسین حقگو

کارشناس اقتصادی

در این روزگار سخت و دشوار از گذشته‌های تاریخی گفتن به تحلیل‌های روشنفکرانه و قلم‌فرسایی‌های کارشناسانه می‌ماند. برای مردمی که در تنگنای معیشتی و تأمین خرج روزانه و اجاره‌خانه و دوا و درمان و... به هر دری می‌زنند، ذکر وقایع گذشته و تحلیل آنها چه نفعی دارد و اصولاً کدام مخاطب را ترغیب به خواندن می‌کند؟! پاسخ شاید آن است که متأسفانه گذشته هنوز برای ما گذشته و حدیث حال امروز ماست و تا از آن ننویسیم و نگوییم و شناسیم، از آن رها نمی‌شویم. به قول هوشنگ گلشیری، عزیزی که چند روز دیگر ربع‌قرن از رفتنش می‌گذرد (۱۶ خرداد ۱۳۷۹)، تا «جن»‌های درونمان را احضار نکنیم، نمی‌توانیم از آنها آزاد شویم: «در لایه‌های دور ماست رفته‌های قدیمی، احضارش اگر بکنند، بنویسندش به آن طرز که باید، نه سایه‌وار که حی و حاضر، می‌آید، انکار که هست» (خانه روشنان). اسفند ۸۳ و تیر ۸۴ دو نقطه عطف مهم در تاریخ اقتصاد سیاسی ایران‌اند. دو نقطه عاطفی که امر سیاسی یا رفتار سیاسی، سیاست‌گذاری اقتصادی را به بیراهه‌های بزرگ برد. اسفند ۱۳۸۳ طرح تثبیت قیمت‌ها در مجلس هفتم به تصویب رسید و طبق آن، ماده ۳ برنامه چهارم توسعه مبنی بر افزایش پلکانی قیمت انرژی تغییر کرد و با تثبیت قیمت حامل‌های انرژی به‌عنوان هدیه مجلس به مردم، ناترازی‌های عظیم در حوزه انرژی آغاز شد که تا همین امروز نیز ادامه دارد. در تیرماه ۱۳۸۴ نیز با انتخاب رئیس‌جمهور جدید، سیاست‌های عوام‌گرایانه و خارجی‌ستیز، جایگزین یک دوره از آزادی‌های نسبی سیاسی و شهروندی و به‌بود روابط خارجی و «گفت‌وگوی تمدن‌ها» شد و

۳۳
ادامه در
صفحه
۵

انا لله و انا الیه راجعون

با نهایت تأسف و تأثر رحلت والده مکرمه فقیده سعیده
حاجیه خانم فردوس عطر یانفر

را به اطلاع دوستان و آشنایان می‌رساند. به منظور بزرگداشت یاد و خاطره و ترویج روح آن عزیز به آرام رسیده، مجلس ترحیمی روز سه‌شنبه مورخ ۶ خرداد ۱۴۰۴ از ساعت ۱۵:۳۰ الی ۱۷ در مسجد نور واقع در تهران، میدان فاطمی برقرار است. حضور عزیزان موجب تسلاي خاطر بازماندگان و طلب آموزش برای آن مرحومه خواهد بود.

مهدی، محمد، حسین، حمید عطر یانفر

پویش فکری توسعه، کتاب شرق و خانه اندیشمندان علوم انسانی برگزار میکند

مراسم رونمایی از کتابهای روایت مسعود و روایت پرویز

کتاب روایت مسعود نیلی

از مسئله توسعه در ایران

کتاب روایت پرویز پیران

از مسئله توسعه در ایران

سخنرانان پنل دوم:

پرویز پیران

محمد بهشتی

مانی کلاتی

وجیهه جلالیان (نویسنده کتاب)

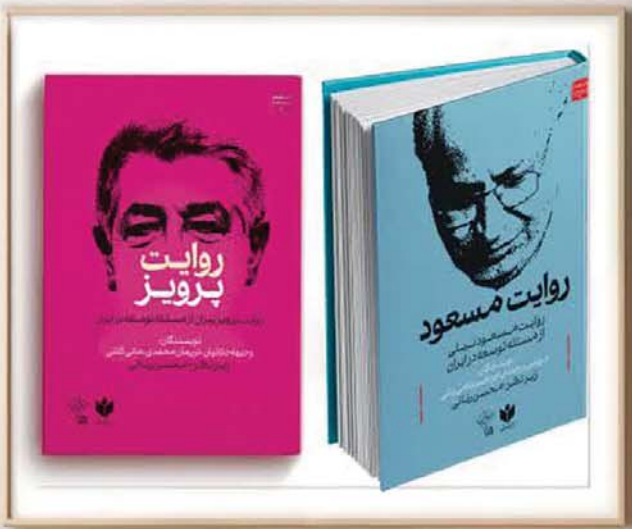
سخنرانان پنل اول:

مسعود نیلی

محسن رنانی

زهرا کریمی

مرتضی درخشان (نویسنده کتاب)

زمان: سه‌شنبه ششم خرداد ماه ۱۴۰۴ ساعت ۱۷ تا ۲۰
مکان: خیابان نجات الهی، جنب خیابان ورشو، خانه اندیشمندان علوم انسانی، سالن فردوسی

